

Na osnovu člana 3. Pravilnika o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti ("Sl. glasnik RS", br. 94/2020) prof.dr. Biljana Pajin, poslodavac u:

**UNIVERZITET U NOVOM SADU
TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD**

DONOSI

**PLAN PRIMENE MERA ZA SPREČAVANJE
POJAVE I ŠIRENJA EPIDEMIJE ZARAZNE
BOLESTI**

SADRŽAJ

ODLUKU O POKRETANJU POSTUPKA IZRADE PLANA PRIMENE MERA ZA SPREČAVANJE POJAVE I ŠIRENJA EPIDEMIJE ZARAZNE BOLESTI	3
DEFINICIJE, POJMOVI I SKRAĆENICE KOJE ĆE BITI KORIŠĆENI ZA PLAN PRIMENE PREVENTIVNIH MERA	4
Pravni osnov za donošenje Plana primene mera za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti	6
Reference za izradu Plana primene mera za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti	6
UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA I KOORDINACIJA SPROVOĐENJA PREVENTIVNIH MERA	7
Opšti podaci o poslodavcu	7
Koordinacija sprovođenja preventivnih mera	7
Unutrašnja organizacija	7
PREVENTIVNE MERE I AKTIVNOSTI ZA SPREČAVANJE POJAVE EPIDEMIJE ZARAZNIH BOLESTI	8
ZADUŽENJE ZA SPROVOĐENJE I KONTROLU SPROVOĐENJA PREVENTIVNIH MERA I AKTIVNOSTI	11
MERE I AKTIVNOSTI ZA POSTUPANJE U SLUČAJU POJAVE EPIDEMIJE ZARAZNE BOLESTI	13
PROVERA EFIKASNOSTI PLANA PRIMENE PREVENTIVNIH MERA	15
IZJAVA	16
PRILOG 1 - Uputstvo za pravilno pranje ruku	17
PRILOG 2 - Simptomi COVID-19 virusa	18
PRILOG 3 – Mere zaštite	19
PRILOG 4 – Uputstvo za korišćenje zaštitnih pamučnih maski za lice, medicinskih i filtrirajućih maski	23
PRILOG 5 – COVID-19 Brojevi telefona prema mestu prebivališta	25
PRILOG 6 – Preduzete mere	27

Na osnovu člana 3. Pravilnika o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti ("Sl. glasnik RS", br. 94/2020) prof.dr. Biljana Pajin, poslodavac u **TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD**, 31.07.2020. godine, donosi:

ODLUKU O POKRETANJU POSTUPKA IZRADE PLANA PRIMENE MERA ZA SPREČAVANJE POJAVE I ŠIRENJA EPIDEMIJE ZARAZNE BOLESTI

Član 1.

Pokreće se postupak izrade Plana primene mera za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti, za **TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD**.

Član 2.

Plan primene mera za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti je sastavni deo Akta o proceni rizika za sve organizacione delove u kojima je poslodavac organizovao svoje poslovanje, koji se donosi saglasno Zakonu i propisima iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 3.

Primena mera iz ovog Plana trajaće do proglašenja kraja epidemije, odnosno dok traje opasnost od širenja zarazne bolesti.

Dekan:

Prof.dr. Biljana Pajin

Dostaviti:

1. Oglasna tabla: **TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD**
2. Arhivi: **TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD**

U Novom Sadu

Dana: 31.07.2020. godine

DEFINICIJE, POJMOVI I SKRAĆENICE KOJE ĆE BITI KORIŠĆENI ZA PLAN PRIMENE PREVENTIVNIH MERA

Zarazna bolest - je bolest izazvana specifičnim uzročnim agensom koja nastaje kao posledica prenosa agensa ili njegovih toksičnih produkata sa zaražene osobe ili drugog rezervoara na osetljivog domaćina, bilo direktno sa osobe na osobu ili indirektno preko zagađene hrane, vode, predmeta opšte upotrebe, prelaznog domaćina, vektora ili nežive sredine, te razmenom tečnosti koja je kontaminirana uzročnikom zaraze; (1)

Kontakt - je osoba koja je bila izložena slučaju zarazne bolesti ili životinji ili zagađenoj životnoj sredini na takav način da je postojala mogućnost zaražavanja; (1)

Izvor infekcije - je osoba, životinja, stvar ili supstanca sa koje se uzročnik prenosi na osetljivu osobu; (1)

Epidemija zarazne bolesti - je obolevanje od zarazne bolesti neuobičajeno po broju slučajeva, vremenu, mestu i zahvaćenoj populaciji ili neuobičajeno povećanje broja obolelih sa komplikacijama ili smrtnim ishodom, kao i pojava dva ili više međusobno povezanih slučajeva zarazne bolesti koja se nikada ili više godina nije pojavljivala na jednom području ili pojava većeg broja oboljenja čiji je uzročnik nepoznat, a prati ih febrilno stanje; (1)

Epidemiološki nadzor - stalno, sistematsko prikupljanje, analiziranje i tumačenje podataka o zaraznim bolestima, kao i upućivanje povratnih informacija onima koji učestvuju u prikupljanju podataka ili njihovom korišćenju, u cilju sprečavanja pojave i suzbijanja zaraznih bolesti; (1)

Epidemija od većeg epidemiološkog značaja - označava pojavu teških kliničkih oblika zaraznih bolesti i/ili smrti od zarazne bolesti, pri čemu postoji opasnost od nastanka težih ekonomskih i društvenih posledica, prekograničnog prenošenja bolesti, kao i ponovna pojava slučajeva odstranjene ili iskorenjene zarazne bolesti; (1)

Pandemija zarazne bolesti - je obolevanje od zarazne bolesti koja prelazi državne granice i širi se na veći deo sveta ili svet u celini, ugrožavajući ljude u svim zahvaćenim područjima; (1)

Zdravstveni nadzor - označava zdravstvene preglede i epidemiološko ispitivanje lica koja su bila u kontaktu sa obolelom osobom i/ili kliconošom od zarazne bolesti, ili su boravila u žarištu zarazne bolesti; (1)

Sprečavanje pojave zarazne bolesti - jeste skup mera koje se stalno sprovode u cilju predupređivanja pojave infekcije ili zarazne bolesti; (1)

Suzbijanje zarazne bolesti - jeste skup mera koje se sprovode protiv već prisutne zarazne bolesti, u cilju smanjenja njene učestalosti; (1)

Izolacija - je protivepidemijska mera izdvajanja, tokom perioda zaraznosti, inficiranih osoba na takva mesta i pod takvim uslovima da se spreči ili ograniči direktni, odnosno indirektni prenos infektivnog agensa s inficiranih osoba na osobe koje su osetljive ili mogu da prenesu agens drugima; (1)

Karantin - je mera ograničavanja aktivnosti "kontakata", tj. zdravih osoba i životinja koje su bile izložene slučaju zarazne bolesti tokom perioda njegove zaraznosti, sa ciljem da se spreči širenje zarazne bolesti; (1)

Dezinfekcija - u širem smislu predstavlja skup postupaka kojima se efikasno uklanjaju, onespособljavaju ili uništavaju mikroorganizmi u toj meri da nisu sposobni da izazovu infekciju. Dezinfekcija u užem smislu predstavlja smanjenje broja mikroorganizama ispod infektivne doze, odnosno uništavanje ili oslabljivanje patogenih mikroorganizama; (1)

Dezinficijensi su supstance koje se koriste za uništavanje patogenih i drugih mikroorganizama na raznim površinama, medicinskoj opremi i drugim objektima.

Antiseptici su supstance koje se koriste za dezinfekciju kože.

Zaštita stanovništva od zaraznih bolesti - jeste organizovana i sveukupna delatnost društva sa ciljem sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, kao i njihovog odstranjivanja i iskorenjivanja. Zaštita stanovništva od

zaraznih bolesti sprovodi se obavljanjem epidemiološkog nadzora i planiranjem, organizovanjem i primenom propisanih mera, kontrolom sprovođenja tih mera i obezbeđenjem materijalnih i drugih sredstava za njihovo sprovođenje. Zaštita stanovništva od unosa zaraznih bolesti iz drugih zemalja obuhvata i primenu mera utvrđenih zakonima, potvrđenim međunarodnim zdravstvenim i sanitarnim konvencijama i međunarodnim ugovorima; (1)

Zaštita i spasavanje od epidemija – pandemija - obuhvata organizaciju i postupanje nadležnih službi u sprovođenju operativnih mera u cilju sprečavanja nastanka i širenja epidemija-pandemija. Nosioci organizacije mera i aktivnosti u planovima za postupanje u vezi sa epidemijama – pandemijama, po sopstvenoj metodologiji sprovode Ministarstvo zdravlja, Zavod za javno zdravlje Srbije i drugi nadležni organi; (2)

Vanredno stanje - je stanje javne opasnosti u kojem je ugrožen opstanak države ili građana, a posledica je vojnih ili nevojnih izazova, rizika i pretnji bezbednosti; (3)

Vanredna situacija - je stanje koje nastaje proglašenjem od nadležnog organa kada su rizici i pretnje ili nastale posledice po stanovništvo, životnu sredinu i materijalna i kulturna dobra takvog obima i intenziteta da njihov nastanak ili posledice nije moguće sprečiti ili otkloniti redovnim delovanjem nadležnih organa i službi, zbog čega je za njihovo ublažavanje i otklanjanje neophodno upotrebiti posebne mere, snage i sredstva uz pojačan režim rada; (4)

Bezbednost i zdravlje na radu - jeste obezbeđivanje takvih uslova na radu kojima se, u najvećoj mogućoj meri, smanjuju povrede na radu, profesionalna oboljenja i oboljenja u vezi sa radom i koji pretežno stvaraju pretpostavku za puno fizičko, psihičko i socijalno blagostanje zaposlenih; (5)

Preventivne mere - jesu sve mere koje se preduzimaju ili čije se preduzimanje planira na svim nivoima rada kod poslodavca, radi sprečavanja povređivanja ili oštećenja zdravlja zaposlenih; (5)

Radno mesto - jeste prostor namenjen za obavljanje poslova kod poslodavca (u objektu ili na otvorenom kao i na privremenim i pokretnim gradilištima, objektima, uređajima, saobraćajnim sredstvima, i sl.) u kojem zaposleni boravi ili ima pristup u toku rada i koji je pod neposrednom ili posrednom kontrolom poslodavca; (5)

Radna okolina - jeste prostor u kojem se obavlja rad i koji uključuje radna mesta, radne uslove, radne postupke i odnose u procesu rada; (5)

Sredstvo i oprema za ličnu zaštitu na radu - jeste odeća, obuća, pomoćne naprave i uređaji koji služe za sprečavanje povreda na radu, profesionalnih oboljenja, bolesti u vezi sa radom i drugih štetnih posledica po zdravlje zaposlenog; (5)

Opasnost - jeste okolnost ili stanje koje može ugroziti zdravlje ili izazvati povredu zaposlenog; (5)

Opasna pojava - jeste događaj kojim su ugroženi ili bi mogli da budu ugroženi život i zdravlje zaposlenog ili postoji opasnost od povređivanja zaposlenog; (5)

Prevencija - jeste proces obezbeđivanja mera na radnom mestu i u radnoj okolini kod poslodavca u cilju sprečavanja ili smanjenja rizika na radu; (5)

Pravni osnov za donošenje Plana primene mera za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti

Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu ("Sl. glasnik RS", br. 101/2005, 91/2015 i 113/2017 - dr. zakon) i podzakonska akta iz oblasti i bezbednosti i zdravlja na radu.

Pravilnik o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti ("Sl. glasnik RS", br. 94/2020)

Reference za izradu Plana primene mera za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti

- (1) Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, „Službeni glasnik RS”, br. 15/2016.
- (2) Uputstvo o metodologiji izrade i sadržaju procene rizika od katastrofa i plana zaštite i spasavanja ("Sl. glasnik RS", br. 80/2019).
- (3) Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama ("Sl. glasnik RS", br. 87/2018).
- (4) US Department of Labor - Occupational Safety and Health Administration, 2020.
- (5) Centers for Disease Control and Prevention, 2020.

UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA I KOORDINACIJA SPROVOĐENJA PREVENTIVNIH MERA

Opšti podaci o poslodavcu

Opšti podaci:

Puno poslovno ime:	UNIVERZITET U NOVOM SADU TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD
Matični broj:	8055203
Pib:	100721916
Opština:	Novi Sad
Ulica i br:	Bulevar cara Lazara 1
Opis delatnosti:	Visokoobrazovna, naučno-istraživačka, inovaciona, izdavačka delanost i delatnosti obukvaćene članom 14, Statuta fakulteta

Koordinacija sprovođenja preventivnih mera

TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD, osim zakonske obaveze kao svrhu donošenja Plana primene mera za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti prepoznaje i mogućnost detaljnog pregleda usvojenih i primenjenih mera od uticaja na bezbednost i zdravlje zaposlenih i korisnika usluga koje se odnose na sprečavanje širenja zarazne bolesti.

TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD organizuje i sprovodi primenu mera u skladu sa propisima i savetima Vlade Republike Srbije, preporukama Svetske zdravstvene organizacije (WHO), Instituta za javno zdravlje Srbije, zdravstvenih i epidemioloških nadležnih službi.

TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD koordiniše sprovođenje preventivnih mera na svakom radnom mestu u svim aspektima vezanim za rad na način da se ostvare bezbedni i zdravi uslovi radne sredine svodeći rizike na najmanju moguću meru, usvajajući preventivne mere kao obavezan metod rada.

TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD će vršiti dopunu propisanih mera uvek kada se pojavi bilo kakva promena koja može uticati na zapažanje opasnosti i prema zahtevima nadležnih državnih institucija.

Unutrašnja organizacija

TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD na svim nivoima unutrašnje organizacije, radni proces prilagođava novonastalim uslovima za vreme trajanja epidemije zarazne bolesti tako što:

- organizuje rad na takav način da se izbegne kontakt sa licima za koje se sumnja da su zaražena,
- organizuje rad od kuće za sve zaposlene na radnim mestima gde to proces rada dozvoljava.

PREVENTIVNE MERE I AKTIVNOSTI ZA SPREČAVANJE POJAVE EPIDEMIJE ZARAZNIH BOLESTI

TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD uvelo je u svoj sistem poslovanja preventivne mere za kontrolu infekcije i prevencije radi sprečavanja prenosa zarazne bolesti sa čoveka na čoveka.

Poslodavac je dužan da na svakom radnom mestu u radnoj okolini obezbedi primenu preventivnih mera, a naročito sledećih:

- 1) pre početka rada obezbedi pisane instrukcije i uputstva o merama i postupcima za sprečavanje pojave epidemije zarazne bolesti, koji sadrže informaciju o simptomima zarazne bolesti;
- 2) u skladu sa mogućnostima, ukoliko nije organizovan rad u smenama, izvrši preraspodelu radnog vremena uvođenjem druge ili treće smene sa manjim brojem zaposlenih;
- 3) sprovodi pojačanu higijenu i dezinfekciju radnih i pomoćnih prostorija što uključuje redovnu dezinfekciju prostorija i često provetravanje radnog prostora;
- 4) obezbedi zaposlenima dovoljne količine sapuna, ubrusa, tekuće vode i dezinfekcionih sredstava na bazi alkohola za pranje ruku;
- 5) obezbedi redovno čišćenje svih površina koje se često dodiruju na radnom mestu, posebno prostorija i opreme kao što su toaleti, kvake na vratima, fiksni telefoni, računarska oprema i druga oprema za rad;
- 6) uredi način vođenja evidencije o dezinfekciji radnih i pomoćnih prostorija koju organizuje i sprovodi;
- 7) obezbedi izradu uputstava za bezbedan i zdrav rad sa izvođačima radova, dobavljačima, distributerima i spoljnim saradnicima;
- 8) organizuje i obezbedi redovno uklanjanje otpada i smeća (kante za smeće obložene plastičnom kesom) iz prostorija tako da se mogu isprazniti bez kontakta sa sadržajem.

HIGIJENA RADNOG PROSTORA

- 1 Obavlja se redovna dezinfekcija predmeta/opreme i sredstava koja su izložena čestom kontaktu od strane različitih lica.
- 2 Obezbeđuju se dovoljne količine dezinfekcionih sredstava i omogućava se pristup svim zaposlenima koji ih mogu upotrebiti uvek kada smatraju da je to neophodno.
- 3 Obavlja se redovna unutrašnja dezinfekcija radnih prostorija pre započinjanja rada unutar njih i nakon završetka obavljanja rada.
- 4 Obavezna dezinfekcija prostorija, podova, mobilijara i uređaja za rad posle pružene usluge svakom pojedinačnom korisniku, kao i obavezno postavljanje dezo barijera (dezinfekcionim sredstvom – hlornim preparatima, preparatima na bazi alkohola sa – minimalno 70% alkohola ili drugim dezinfekcionim sredstvom).
- 5 Obavezna je zamena korišćene papirne, plastične ili platnene galanterije.
- 6 Često provetravanje svih prostorija.

HIGIJENA ZAPOSLENIH

- 1 Zaposleni pre stupanja na rad, na ulazu u radni prostor obavezno dezinfikuju ruke, kao i nakon odlaska sa mesta rada.
- 2 Nije dozvoljeno vršiti razmenu radne odeće, obuće i ostalih odevnih predmeta.
- 3 Pre upotrebe maske treba prvo oprati i dezinfikovati ruke u skladu sa protokolom.
- 4 Higijena ruku je ključna za sprečavanje širenja virusa i treba je izvoditi primenom ispravne tehnike koju preporučuje Svetska zdravstvena organizacija i upotrebom sapuna i tekuće vode ili sredstva za dezinfekciju ruku na bazi alkohola.
- 5 Obavezna dezinfekcija obuće i ruku svih lica koja ulaze u poslovni prostor,
- 6 Preporučuje se nošenje kratke ošišane kose, izbegavanje nošenja duge brade, kao i nakita kao što su satovi doprinosi prevenciji infekcije i efikasnijoj primeni zaštitnih maski.

UPOTREBA ZAŠTITNIH SREDSTAVA

- 1 Zaposleni nose zaštitne maske na licu kako bi se zaštitili od infekcije, a takođe i da bi se sprečilo prenošenje infekcije u slučaju da su sami već zaraženi.
- 2 U zavisnosti od radnih zadataka koje obavljaju i lične situacije, može postojati potreba da se nosi kombinacija rukavica, zaštitne maske i zaštitnih naočara.
- 3 Samo korišćenje maski nije dovoljno da obezbedi dovoljan nivo zaštite. Neophodno je često sprovoditi mere higijene ruku i lica uz poštovanje socijalne distance.

PROCESI U OBEZBEĐENJU SIGURNOSTI I KONTINUITETA USLUGE

- 1 Da bi se osigurao kontinuitet u poslovanju i uslugama u okviru zajednice kontakt sa saradnicima/dobavljačima/posetiocima se svodi na minimalan uz poštovanje fizičke distance na svim mestima rada gde je to moguće.
- 2 Smanjuje se broj zaposlenih na mestima rada gde postoji potencijalan rizik da bi veći broj okupljanja zaposlenih izložio treća lica riziku, tako što se zaposleni preusmeravaju - raspoređuju na druge radne pozicije unutar Fakulteta
- 3 Kada je to potrebno, snabdevanje materijalima i opremom za rad organizuje se i obavlja uz primenu svih preventivnih mera sa ciljem da se rizik i izloženost svedu na najmanju moguću meru.

PROCEDURE ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU:

- 1 Svi zaposleni su dužni da se pridržavaju svih usvojenih mera iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu uz pojačanu primenu novih usvojenih mera za suzbijanje zarazne bolesti.
- 2 Svi zaposleni su dužni da neposrednom rukovodiocu prijave eventualne nedostatke ličnih zaštitnih sredstava.
- 3 Nije dozvoljena razmena već upotrebljenih ličnih zaštitnih sredstava među zaposlenima.
- 4 Sve preventivne mere od suštinskog značaja za suzbijanje zarazne bolesti se sprovode aktivno u kontinuitetu, ne dozvoljava se mogućnost izuzetaka od primene uvedenih mera.
- 5 Zaposleni imaju pravo da daju predloge za unapređenjem mera.
- 6 Zaposleni su dužni da poštuju rokove upotrebe ličnih zaštitnih sredstava kao što su maske i higijenske rukavice i da u slučaju oštećenja istih odmah traže zamenu. Zaposleni koji je prijavio oštećenje i tražio zamenu nastavlja sa radom tek kada se obezbedi zamena ličnog zaštitnog sredstva.

FIZIČKO DISTANCIRANJE

- 1 Na mestima rada gde je to moguće održava se preporučeni razmak između zaposlenih lica od 1.5 do 2 m.
- 2 Odlazu se svi sastanci koji nisu od krucijalne važnosti za obavljanje poslovnih aktivnosti u datom momentu.
- 3 Svi sastanci (kada je to moguće), organizuju se putem video poziva
- 4 Sastanci koji se zbog prirode funkcionisanja posla ne mogu odložiti organizuju se na način da svi učesnici poštuju primenu preventivnih mera kao što je socijalna distanca za stolovima u salama za sastanke uz upotrebu ličnih zaštitnih sredstava.
- 5 Obavezuju se saradnici koji po potrebi pristupaju radnom prostoru u okviru radnih prostorija da međusobno održavaju preporučeni razmak od 1.5 do 2m.

POSETA POSLOVNOM PROSTORU

- 1 Savetuju se saradnici da izbegavaju duža zadržavanja u unutar radnog prostora.
- 2 Savetuju se saradnici da izbegavaju posete poslovnom prostoru ukoliko su stariji ili imaju komorbiditete.
- 3 Nije dozvoljen pristup radnom prostoru saradnicima bez ličnih zaštitnih sredstava.

ZADUŽENJE ZA SPROVOĐENJE I KONTROLU SPROVOĐENJA PREVENTIVNIH MERA I AKTIVNOSTI

Poslodavac je dužan da u planu primene mera uredi obaveze i odgovornosti u vezi sa praćenjem i kontrolom primene mera bezbednosti i zdravlja na radu.

Proveru efikasnosti primene mera bezbednosti i zdravlja zaposlenih na radu kod poslodavca vrši lice za bezbednost i zdravlje na radu.

ODGOVORNOST I ULOGA ŠEFOVA KATEDRI, ŠEFOVA LABORATORIJA I RUKOVODILACA STRUČNIH SLUŽBI

- 1 Kreiranje planova za krizne situacije i tok rada
- 2 Obezbeđivanje psihološke podrške zaposlenima
- 3 Zaštita zaposlenih kroz obavezu upotrebe ličnih zaštitnih sredstava (maske, higijenske rukavice)
- 4 Zaštita zaposlenih kroz obavezu dezinfekcije ruku i obuće
- 5 Pojačanje nadzora nad zdravstvenim statusom zaposlenih
- 6 Obezbeđivanje odgovarajućeg čišćenja i dezinfekcije radnih i pomoćnih prostorija
- 7 Kontrola i umanjivanje mogućnosti izlaganja infekcijama kroz implementaciju preventivnih mera
- 8 Uz kontrolu upotrebe ličnih zaštitnih sredstava propisanih Aktom o proceni rizika za sva radna mesta u radnoj okolini, kontrolišu upotrebu ličnih zaštitnih sredstava propisanih za vreme trajanja opasnosti od širenja zarazne bolesti - zaštitnih maski i rukavica;
- 9 Vršu procenu potrebnih količina ličnih zaštitnih sredstava u odnosu na broj zaposlenih koji su pod njihovim nadzorom;
- 10 Kontrolišu primenu mera dezinfekcije ruku pre ulaska u radni prosto, kao i prilikom napuštanja radnog prostora;
- 11 Obaveštavaju poslodavca i lice za bezbednost i zdravlje na radu o svakoj opasnoj pojavi koja bi mogla da utiče na opšte zdravlje zaposlenih u radnom okruženju, kao što je sumnja na potencijalno zaraženo lice usled primećenih simptoma.
- 12 Zabranjuje pristup poslovnom prostoru svim licima bez ličnih zaštitnih sredstava.

ODGOVORNOST I ULOGA ZAPOSLENIH

- 1 Sprovodi sve preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu kako bi sačuvao svoje zdravlje, kao i zdravlje drugih zaposlenih;

- 2 Namenski koristi propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da sa njima pažljivo rukuje, da ne bi ugrozio svoju bezbednost i zdravlje kao i bezbednost i zdravlje drugih lica;
- 3 Dodatno brine o svojoj higijeni tako što će redovno i pravilno prati i dezinfikovati ruke;
- 4 Ličnu odeću drži odvojenu od sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu i radnog odelu;
- 5 Obavezno obavesti poslodavca ukoliko posumnja na simptome zarazne bolesti kod sebe, kod drugih zaposlenih ili članova svoje porodice;

ZAPOSLENI SE OBUČAVAJU O:

- 1 Tehničkim i naučnim informacijama o zaraznoj bolesti, posebno o simptomima, inkubacionom periodu i načinima prenošenja virusa.
- 2 Pravilnom načinu i upotrebi ličnih zaštitnih sredstava.
- 2 Preventivnim merama uključujući dezinficijense i pravilnu higijenu ruku.
- 3 Tome kako postupiti sa sumnjivim slučajem, uključujući strategije koje TEHNOLOŠKI FAKULTET implementira.
- 4 Zakonskim propisima u obavezi primene preventivnih mera.
- 5 Materijalima koji treba da pruže podršku intervenciji (informativima, dijagramima intervencija i internet stranicama sa tačnim informacijama).

POSLOVI LICA ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

- 1 Učestvuje u izradi plana primene mera;
- 2 Priprema pisana uputstva i instrukcije za bezbedan i zdrav rad u cilju zaštite zdravlja zaposlenih od epidemije zarazne bolesti;
- 3 Kontrolise primenu mera koje su utvrđene u planu primene mera koji donosi poslodavac;
- 4 Vršiti kontrolu korišćenja sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- 5 Sarađuje sa državnim organima i daje potrebna obaveštenja o primeni preventivnih mera bezbednosti i zdravlja na radu.

MERE I AKTIVNOSTI ZA POSTUPANJE U SLUČAJU POJAVE EPIDEMIJE ZARAZNE BOLESTI

INSTRUKCIJE U SLUČAJU OBOLJENJA ZAPOSLENIH

- 1 U slučaju da bilo ko od zaposlenih ima simptome respiratorne bolesti, neophodno je da iste prijave nadređenom licu ili poslodavcu i odu u kućnu izolaciju.
- 2 Oboleli se javlja lekaru i dobija instrukcije oko ponašanja u toku bolesti.
- 3 U okviru radnog prostora se sprovodi pojačana dezinfekcija.
- 4 Ukoliko je test pozitivan ili ukoliko se u dva do tri dana razboli i drugi zaposleni, rukovodioci donose zajedničku odluku o daljem postupanju i organizaciji rada
- 5 Zaposlena lica koja su bila u kontaktu sa obolelima, upućuju se kući dok se ne utvrdi da li je infekcija izazvana zaraznom bolešću.
- 6 Učešće u ohrabrivanju pojedinaca i porodica koji sumljaju na zaraznu bolest da se samoizoluju. Zaposleni koji pripadaju ovakvim grupama upućuju se u odgovarajuće zdravstvene ustanove na skrining i odgovarajuće praćenje.

Poslodavac je dužan da u slučaju pojave zarazne bolesti kod svojih zaposlenih obezbedi primenu preventivnih mera, a naročito sledećih:

- 1) prostor u kome je boravio zaposleni koji je zaražen se redovno fizički i hemijski dezinfikuje i provetrava;
- 2) poštuju se procedure ulaska i izlaska u prostorije poslodavca, koriste propisana sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu i druge mere zaštite tokom procesa rada;
- 3) precizno se definišu pravci kretanja zaposlenih kroz radne i pomoćne prostorije;
- 4) organizuje se stroga kontrola kretanja zaposlenih iz organizacione jedinice u kojoj je radio zaposleni koji je zaražen;
- 5) kontakti zaposlenih iz organizacione jedinice u kojoj je boravio zaposleni koji je zaražen sa drugim zaposlenima se svode na nužne uz propisane mere zaštite;
- 6) primenjuju se sve druge mere po preporuci epidemiologa.

Tabela 1. Obaveze i odgovornosti zaposlenih

R.br.	Naziv preventivne mere	Naziv aktivnosti	Zaduženje za sprovođenje	Zaduženje za kontrolu sprovođenja
1.	Informisanje	Dostaviti zaposlenima: Uputstvo o merama prevencije za CORONOA VIRUS – COVID – 19 Instituta za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“	Neposredni rukovodilac	Lice za B.Z.R
		Izraditi Uputstvo i dostaviti dobavljačima, distributerima i spoljnim saradnicima	Lice za B.Z.R	Lice za B.Z.R
		Obaveštavanje u slučaju pojave simptoma bolesti COVID – 19	Svi zaposleni	Neposredni rukovodilac
2.	Beskontaktno merenje temperature	Merenje temperature pri dolasku na posao, svim osobama koje ulaze u objekat	Portir	Neposredni rukovodilac
3.	Nošenje zaštitne maske	Obavezno nošenje zaštitne maske pri ulasku i tokom boravka u objektu	Svi zaposleni	Neposredni rukovodilac
		Sprečiti ulaz u objekat ukoliko osoba nema pravilno postavljenu masku	Portir	Neposredni rukovodilac
4.	Održavanje lične higijene	Obezbediti zaposlenima dovoljne količine dezinfekcionih sredstava, maski, ubrusa, 70% alkohola	Služba za nabavku	Neposredni rukovodilac
		Redovno i pravilno pranje ruku, u skladu sa Uputstvom	Svi zaposleni	Neposredni rukovodilac
5.	Medusobno rastojanje	Održavati minimalno rastojanje između osoba od najmanje dva metra, tokom boravka u objektu	Svi zaposleni	Neposredni rukovodilac
6.	Ograničen broj prisutnih osoba u prostoriji	Prilikom organizovanja sastanaka, voditi računa da u prostoriji mora biti razmak od najmanje dva metra između učesnika na sastanku	Organizator poslovnog sastanka	Neposredni rukovodilac
7.	Smanjiti neposredne kontakte	Komunikaciju obavljati, ukoliko je to moguće, pomoću telefona, el.pošte, ispred kancelarije uz rastojanje od dva metra između osoba.	Svi zaposleni	Neposredni rukovodilac
8.	Higijensko održavanje u objektu	Sprovoditi pojačanu higijenu i dezinfekciju radnih i pomoćnih prostorija i opreme za rad	Spremačica	Neposredni rukovodilac
		Redovno uklanjanje otpada	Spremačica	Neposredni rukovodilac
		Vođenje evidencija o dezinfekciji	Spremačica	Lice za B.Z.R
		Provetravanje prostorija	Svi zaposleni	Neposredni rukovodilac
		Pre napuštanja radnog mesta opremu za rad ostaviti da ne ugrožava druge zaposlene	Svi zaposleni	Neposredni rukovodilac

PROVERA EFIKASNOSTI PLANA PRIMENE PREVENTIVNIH MERA

Provera efikasnosti primene Plana primene mera za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti vrši se neprekidno, tako što se proverava efikasnost sprovedenih mera i procenjuje uspešnost njihovog sprovođenja u pogledu otklanjanja i smanjenja rizika.

U proveru efikasnosti primene Plana uključuje se Rukovodstvo Tehnološkog fakulteta, Lice za bezbednost i zdravlje na radu i druga zaposlena lica u okviru Tehnološkog fakulteta Novi Sad.

Ovaj dokument je pripremljen na osnovu primenjenih mera u okviru Tehnološkog fakulteta Novi Sad i preporuka vodećih organizacija u trenutku objavljivanja. Dokument će biti ažuriran po dobijanju novih saznanja, pojave promena koje mogu uticati na zapažanje opasnosti i prema zahtevima nadležnih državnih institucija za uvođenjem novih preventivnih mera.

DATUM DONOŠENJA PLANA:

Dana: 31.07.2020. u Novom Sadu

Učesnici u donošenju Plana primene preventivnih mera:

TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD

Nemanja Amidžić

Prof.dr. Biljana Pajin

IZJAVA

Na osnovu Pravilnika o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti ("Sl. glasnik RS", br. 94/2020) i zakonskih propisa iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu odobravam primenu Plana primene mera za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti u okviru TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD.

Plan primene mera za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti, TEHNOLOŠKI FAKULTET NOVI SAD usvaja se kao sastvani deo Akta o proceni rizika za sva radna mesta u radnoj okolini i obavezuje se i nadalje na realizaciju njegove primene u praksi.

Dekan:

[Signature]
Prof.dr. Biljana Pajin

U Novom Sadu,

Dana: 31.07.2020. godine

PRILOG 1 - Uputstvo za pravilno pranje ruku**ZAŠTITITE SEBE I DRUGE OD RESPIRATORNIH BOLESTI
POSTUPAK PRANJA RUKU KOD RESPIRATORNIH INFEKCIJA**

Minimalno vreme pranja ruku je 15- 20 sekundi

PRILOG 2 - Simptomi COVID-19 virusa

Budimo odgovorni prema sebi i drugima

4 od 5 INFICIRANIH NOVIM KORONAVIRUSOM NEMAJU ILI IMAJU BLAGE SIMPTOME SLIČNE GRIPU

GLAVNI SIMPTOMI			PRATEĆI SIMPTOMI	
				
Povišena telesna temperatura	Suvi kašalj	Otežano disanje i gubitak daha	Umor	Bolevi u mišićima

U **težim oblicima** infekcije novim koronavirusom javlja se teška upala pluća, sindrom akutnog otežanog disanja, sepsa i septički šok koji mogu uzrokovati smrt pacijenta.

Osobe starije od 60 godina i koje boluju od hroničnih bolesti (kao što su povišen krvni pritisak, šećerna bolest, bolest srca i respiratornih organa, maligne bolesti) podložnije su težim oblicima infekcije novim koronavirusom.

Pridržavajte se opštih mera zaštite

Često pranje ruku sapunom i vodom, izbegavanje bliskog kontakta sa osobama koje imaju temperaturu ili kašlju, rukovanja ili ljubljenja, držanje razdaljine prema sugovorniku, kaktjanje u nedtaktu ili maramicu.

Ukoliko imate neki od simptoma koronavirusa

odmah stavite masku preko usta i nosa

smanjite kontakte sa drugim ljudima i ukućanima

obrađite se svom izabranom lekaru u nadležnom domu zdravlja (opšte medicine ili pedijatri) telefonom radi dobijanja daljih uputstava.

OSTANITE KOD KUĆE

- TIME ĆETE ZNAČAJNO SPREČITI

ŠIRENJE INFEKCIJE I ZAŠTITITI SEBE I DRUGE.

Za više informacija posetite: www.covid19.rs

PRILOG 3 – Mere zaštite

MERE ZAŠTITE

Perite ruke oko 20 sekundi
sapunom i toplom vodom ili
koristite gel za
dezinfikovanje

Kašijte i kijajte u
papirne maramice

Ukoliko nemate
maramicu, koristite
rukav

Izbegavajte dodir očiju,
nosa i usana neopranim
rukama

Najbolji način da se ruke ispravno operu

Korak 1: Pokvasite ruke (šake) tekućom vodom.

Korak 2: Upotrebite dovoljno sapuna da se
prekriju mokre šake.

Korak 3: Istrljajte sve površine šaka – uključujući
delove na pozadini, između prstiju i ispod noktiju
– čineći to najmanje 20 sekundi.

Korak 4: Temeljno isperite tekućom
vodom.

Korak 5: Osušite ruke čistim
ubrusom/maramicom ili peškirom za
jednokratnu upotrebu.

Šta da radite ako posumnjate na novu CORONA VIRUSNU infekciju?

Ako imate temperaturu, kašalj i otežano disanje, potražite lekarsku pomoć sa prvim
simptomima bolesti kako biste smanjili rizik od razvoja težih oblika infekcije i setite
se da kažete svom lekaru ako ste nedavno putovali u virusom ugrožena područja.

Uzimanje lekova na svoju ruku poput antibiotika nije efikasno protiv CORONA
VIRUSA i može čak biti štetno.

UPUTSTVO ZA PONAŠANJE U VEZI CORONA VIRUSA

- 1) Ne paničite! Budite razumni, svesni, oprezni i organizovani, svako u svom okruženju (porodica, posao, škola...). Detaljno isplanirajte kako ćete da se ponašate ako se pojave prvi simptomi.
- 2) Važno je da se onaj koji doputuje iz inostranstva sam prijavi gde je sve i koliko boravio.
- 3) Opšta lična higijena.
- 4) Hranite se zdravo. Jedite voće i povrće i sve ono što će da vam podigne imunitet i ublaži kliničku sliku. Namirnice dobro operite i dovoljno termički obradite.
- 5) Koristite lepe dane, šetajte pored jezera, u parkovima i gde nema zagađenja.
- 6) Izbegavajte boravak u grupama.
- 7) Ako već dođe do zaraze, lečenje se sprovodi u izolaciji. Takva osoba nije u stanju da radi i ne treba ni zbog drugih da odlazi na radno mesto

Kontakt: Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“ – Epidemiološki centar.

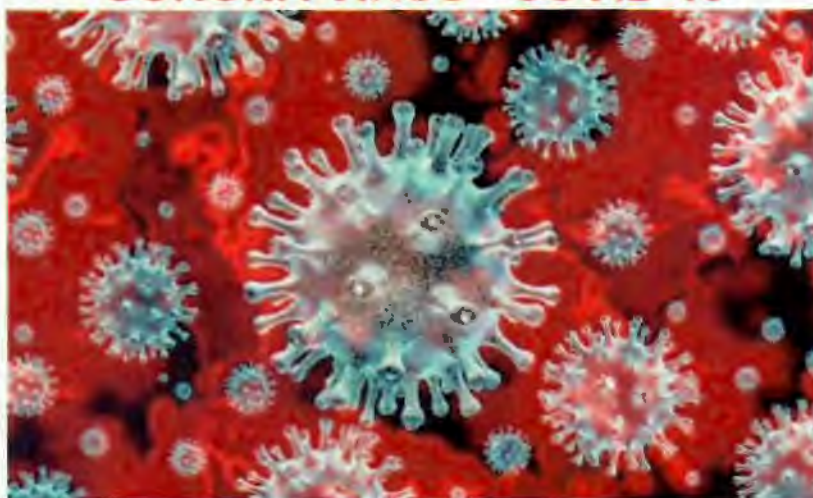
Telefoni mobilnih ekipa epidemiologa: 011 2078 672

Telefoni epidemiološke službe u „Gradskom zavodu za javno zdravlje Beograd“ su:

011/2078671 i 011/2078673

i ostali kontakt telefoni Instituta za javno zdravlje u mestu odredišta.

UPUTSTVO O MERAMA PREVENCIJE ZA CORONA VIRUS - COVID-19

ZAŠTITITE SE

Korona virusi (CoV) su velika porodica virusa koji izazivaju bolesti u rasponu od blage prehlade do težih respiratornih bolesti, poput poznatog bliskistočnog respiratornog sindroma (MERS-CoV) i teškog akutnog respiratornog sindroma (SARS-CoV). Pored ovih poznatih korona virusa, trenutno se pojavio novi korona virus (2019-nCoV) koji je dobio naziv COVID-19. To je soj koji ranije nije identifikovan kod ljudi.

ZNACI, SIMPTOMI INFEKCIJE KORONA VIRUSOM

Respiratorni simptomi poput:

- glavobolje, curenja iz nosa,
- visoke temperature preko (38°C), groznice,
- jakog kašlja, upaljenog grla i
- otežanog disanja.

U težim slučajevima infekcije, može doći do:

- upale pluća,
- jakog akutnog respiratornog sindroma.

A u pojedinim slučajevima dolazi do:

- otkazivanja bubrega i
- smrti.

KAKO SE ŠIRI CORONA VIRUS

Kada neko ko ima CORONA VIRUS kašlje ili izdiše, oslobađa kapljice zaražene tečnosti. Većina ovih kapljica pada na obližnje površine i predmete - poput stolova ili telefona. Ljudi bi mogli dobiti CORONA VIRUS dodirivanjem zagađenih površina ili predmeta - a zatim dodirivanjem očiju, nosa ili usta. Ako stoje na udaljenosti od jednog metra od osobe sa CORONA VIRUSOM, mogu je dobiti udisanjem kapljica koje oboleli iskira ili iskašlje. Drugim rečima, CORONA VIRUS se širi na sličan način kao i grip. Većina osoba zaraženih CORONA VIRUSOM ima blage simptome i oporavlja se.

ŠTA POSLODAVCI TREBA DA PREDUZMU

Proverite da li su vaša radna mesta čista i higijenska

- Površine (stolovi) i predmeti (telefoni, tastatura) moraju se redovno brisati i dezinfikovati.
- Zašto? Budući da je kontaminacija na površinama koje dodiruju zaposleni i kupci jedan od glavnih načina na koji se širi CORONA VIRUS.
- Pravilna ventilacija zatvorenih prostorija (čekaonice, učionice, javni prevoz, konferencijskih sala itd.)
- Pravilna ventilacija poslovnih zgrada koje imaju spoljnu strukturu ili zajedničke radne prostore.

Promovišite redovno i temeljno pranje ruku zaposlenih, izvođača radova i kupaca

- Stavite sredstva za dezinfekciju ruku na istaknuta mesta na radnom mestu. Vodite računa da se ti dozatori redovno dopunjavaju.
- Osigurajte da izvođači radova i zaposleni imaju pristup mestima na kojima mogu da operu ruke sapunom i vodom.
- Zašto? Zato što pranje ubija virus na rukama i sprečava širenje CORONA VIRUSA.

Promovišite dobru higijenu disajnih puteva na radnom mestu

- Obezbedite da su na Vašim radnim mestima dostupne maske za lice ili papirne maramice, za one koji imaju curenje iz nosa ili kašalj na poslu, zajedno sa zatvorenim kantama za higijensko odlaganje. Maske su delimična zaštita. Protiv virusa su potrebne medicinske maske ili tvrde maske FFP kroz koje ne može da prođe nijedan virus.
- Zašto? Zato što dobra respiratorna higijena sprečava širenje CORONA VIRUSA.

Savetujte zaposlene i izvođače da konsultuju nacionalne savete o putovanjima pre odlaska na poslovna putovanja

- Obavestite svoje zaposlene, izvođače i kupce da ako se CORONA VIRUS počne širiti u širem okruženju, svako ko ima čak i blagi kašalj ili nisku temperaturu (37,3°C ili više) mora ostati kod kuće. Takođe bi trebalo da ostanu kod kuće (ili da rade od kuće) ako su morali da uzimaju jednostavne lekove, poput paracetamola, ibuprofena ili aspirina, koji mogu da prikriju simptome infekcije.
- Nastavite da prenosite i promovišete poruku da ljudi treba da ostanu kod kuće, čak i ako imaju samo blage simptome CORONA VIRUSA.

Stvari koje treba da razmotrite kada Vi ili Vaši zaposleni putujete

- Proverite da li imate najnovije informacije o oblastima u kojima se širi CORONA VIRUS. Poslodavac i zaposleni trebalo bi da prouče najnovije smernice i preporuke za svaku destinaciju.
- Trebalo bi da savetujete zaposlene da pre puta obave zdravstveni pregled, kako bi se utvrdilo da li ima simptoma akutne bolesti disajnih puteva. Ukoliko ima, važno je ostati kod kuće.
- Obezbedite da svi zaposleni koji putuju na lokacije koje prijavljuju CORONA VIRUS dobiju informacije od kvalifikovanog stručnjaka (zdravstvene službe, pružaoca zdravstvene zaštite ili lokalnog javnog zdravstvenog partnera).
- Izbegavajte slanje zaposlenih koji mogu biti izloženi većem riziku od ozbiljnih bolesti (starijih zaposlenih i osoba sa medicinskim stanjima poput dijabetesa, bolesti srca i pluća) u područja gde se širi CORONA VIRUS.
- Razmislite o izdavanju malih boca (ispod 100 ml) gelova za dezinfekciju na bazi alkohola zaposlenima koji će uskoro otputovati. To može olakšati redovno pranje ruku.
- Ohrabrite zaposlene da redovno peru ruke i drže se najmanje jedan metar od ljudi koji kašljaju ili kijaju.
- Onaj ko se razboli na putu, o tome odmah treba da obavesti svog rukovodioca.
- Zaposleni koji su se vratili sa područja gde se širi CORONA VIRUS, trebalo bi da nadgledaju simptome 14 dana i proveravaju temperaturu dva puta dnevno.
- Ako razviju blagi kašalj ili nisku temperaturu (tj. temperaturu od 37,3°C ili više), trebalo bi da ostanu kod kuće i da se stave u izolaciju.

ŠTA ZAPOSLENI TREBA DA PREDUZMU

Mere za sprečavanje infekcije novim CORONA VIRUSOM i one koje ograničavaju širenje virusa moraju preduzeti svi, posebno pacijenti, bez obzira da li im je dijagnostikovao virus ili imaju klinička obeležja specifična za njega.

- Izbegavanje korišćenje gradskog prevoza;
- Izbegavajte kašljanje i kihanje stavljanjem ruke; preporučuje se da se to radi u prevoj lakta ruke, a ako to nije moguće, da se odmah izvrši higijena ruku bez dodirivanja površina;
- Upotreba maramice pri kihanju ne isključuje pranje ruku, nakon bacanja maramice u kantu za smeće;
- Izbegavajte bliži kontakt sa ljudima koji pokazuju znakove infekcije ili imaju simptome bolesti;
- Izbegavajte putovanje u pogođena područja;
- Pravilno nošenje zaštitne maske i menjanje iste u kratkim intervalima (nakon svakih 1,5h).

Šta znači bliski kontakta sa potencijalno zaraženom osobom?

- Živite u istom domaćinstvu;
- Direktni fizički kontakt sa obolelim (npr. dodir);
- Nezaštićen direktni kontakt (boravak u neposrednoj blizini) sa pacijentom tokom njegovog kihanja, kašljanja, itd.
- Boravite u istoj sobi manjoj od 2 m u trajanju dužem od 15 minuta;
- Kontakt medicinskog i laboratorijskog osoblja koje se brine o bolesnima;
- Korišćenje javnog prevoza.

Koje su razlike između korona virusa i gripa?

- Korona virusi i infekcije gripa imaju slične simptome koji otežavaju dijagnozu. Glavni simptomi korona virusne infekcije su groznica i kašalj. Grip često prate i drugi dodatni simptomi poput bolova u mišićima i grlu.

Da li treba da nosim medicinsku masku?

- Upotreba medicinske maske savetuje se ako imate respiratorne simptome (kašalj ili kihanje) kako biste zaštilili druge. Ako nemate nikakve simptome, nema potrebe da nosite masku.
- U slučaju nošenja maski, iste se moraju koristiti i odbacivati na adekvatan način kako bi se obezbedila njihova delotvornost i izbegao povećani rizik od prenošenja virusa.
- Korišćenje maske samo po sebi nije dovoljno da zaustavi infekcije i mora se kombinovati sa čestim pranjem ruku, pokrivanjem usta i nosa prilikom kihanja i kašljanja, kao i s izbegavanjem bliskog kontakta s bilo kim ko pokazuje simptome koji ukazuju na prehladu ili grip (kašalj, kihanje, groznica).

OSOBA KOJA JE POD SUMNJOM DA JE ZARAŽENA KORONA VIRUSNOM INFEKCIJOM TREBA DA:

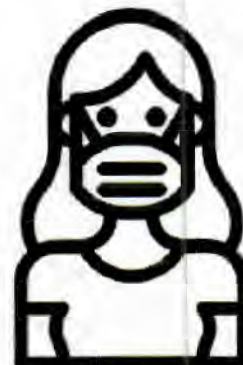
- Se javi u epidemiološki centar;
- Izoluje se od drugih ljudi;
- Odmah stavi masku za lice.

Svi građani Srbije, a pre svega oni koji su boravili u rizičnim područjima, a koji imaju simptome koji podsećaju na ovu bolest, neophodne informacije mogu da dobiju putem broja 064/8945-235. Odmah po pozivu navedenog broja, ekipe za hitnu medicinsku pomoć opremljene zaštitnom opremom pružaju pomoć i transportuju osobu koja je u prethodnom periodu boravila u području zahvaćenom korona virusom na Kliniku za infektivne i tropske bolesti, gde se sprovodi opservacija i kompletna dijagnostika kao i dalje lečenje ukoliko je potrebno.

PRILOG 4 – Uputstvo za korišćenje zaštitnih pamučnih maski za lice, medicinskih i filtrirajućih maski

Potrebno je da se maska pravilno koristi kako bi imala zaštitnu ulogu.

Upotreba maske ne isključuje potrebu održavanja fizičke distance od najmanje jednog a poželjno dva metra i potrebu održavanja opšte higijene.

Pamučne maske za lice se kreiraju i šiju od pamučnih materijala gušćeg tkanja koji su dostupni na tržištu. Šiju se od dvoslojnih ili višeslojnih materijala i nose se pri svakodnevnim životnim aktivnostima. Maska ima zaštitnu ulogu ako se:

- koristiti za ličnu upotrebu i ne deli sa drugom osobom,
- pre i nakon stavljanja maske operu ruke sapunom i vodom u trajanju od najmanje 20 sekundi ili dezinfikuju sredstvom na bazi 70% alkohola,
- koristi tako da maska prekriva usta, nos i bradu i čvrsto prijanja uz lice,
- ne dodiruje spoljašnja površina maske koja je potencijalno kontaminirana virusima i maska ne spušta ispod brade prilikom govora, konzumacije napitaka i hrane,
- skida kada se ovlaži i ne koristi ponovo nakon skidanja već se menja novom suvom maskom,
- maska nakon skidanja odlaže u posebno za nju namenjenu vrećicu i po dolasku kući opere,
- pere u mašini za pranje veša upotrebom standardnih deterdženata koristeći program pranja na temperaturi od najmanje 60 °C ili ručno na višim temperaturama, a nakon toga ispegla standardnom peglom podešenom na temperaturu veću od 60 °C.

Medicinske maske (hirurške maske) prvenstveno se koriste za zaštitu drugih osoba od izlaganja potencijalno zaraznim kapljicama osobe koja nosi masku. Namenjene su za jednokratnu primenu i uglavnom u medicinske svrhe.

Filtrirajuće maske (FFP2 i FFP3) koriste se kao lična zaštitna oprema (LZO) i namenjene su zaštiti od čestica, kapljica i aerosola nastalog pri radu u zdravstvenim ustanovama. Namenjene su za jednokratnu primenu i isključivo u medicinske svrhe, u situacijama kada se tokom pružanja medicinske pomoći dolazi u direktan kontakt sa zaraženom osobom jer blokiraju udisanje velikih količina aerosola u zavisnosti od jačine filtracije (95% i više, odnosno 98% i više).

*Izvor: Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“

Tabela 1. Vrsta maski, njihova svojstva i namena

Vrsta maski	Pamučka maska za lice	Medicinska maska	Filtrirajuća maska
Opis	<ul style="list-style-type: none"> maska domaće i kućne izrade; pomoćna maska za lice 	<ul style="list-style-type: none"> hirurška maska 	<ul style="list-style-type: none"> FFP2/FFP3 maske ili N95/ N99 i N100
Namena	<ul style="list-style-type: none"> lična zaštita stanovništva na javnim mestima 	<ul style="list-style-type: none"> zaštita drugih 	<ul style="list-style-type: none"> zaštita na radu u zdravstvenim ustanovama (LZO)
Medicinski proizvod, odnosno deo lične zaštitne opreme (LZO)	ne	da	da
Testiran sa sertifikatom/ licencom	ne	da, Evropski standard EN 14683:2019-6 Sertifikat CE1	da, Evropski standard EN 149:2001-10 Sertifikat CE1
Zaštitna uloga	<ul style="list-style-type: none"> nošenjem se može usporiti prenos kapljica iz respiratornog trakta tokom govora, kašlja, kijanja. maska podiže svest o potrebi za fizičkim distanciranjem od najmanje 2 metra. maska se menja kada se ovlaži. 	<ul style="list-style-type: none"> zaštita drugih od kapljica iz respiratornog trakta koje oslobađa osoba koja nosi masku. maska se menja na 2 sata, a ukoliko se ovlaži i češće. 	<ul style="list-style-type: none"> zaštita osobe koja nosi masku od aerosola u zdravstvenim ustanovama. maska se menja na 4–6 sati.

*Izvor: Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batul“

PRILOG 5 – COVID-19 Brojevi telefona prema mestu prebivališta

Ministarstvo zdravlja obavestilo je javnost da su dostupni brojevi telefona, prema mestu prebivališta u vremenu od 08 do 22h, za sve one koji imaju određene simptome respiratornih infekcija, a koji su u prethodnom periodu boravili u području zahvaćenim COVID-19, na kojima mogu dobiti sve potrebne informacije, kao i preporuke o daljem postupanju, od dežurni epidemiologa.

Uz napomenu da u takvim slučajevima nije potrebno ići u dom zdravlja ili bolnicu, niti šetnjom i drugim aktivnostima izlagati druge građane potencijalnim rizicima, već se treba odmah obratiti dežurnom epidemiologu na neki od dostavljenih telefona.

Za bliže informacije može se kontaktirati 064 8945 235 (broj koji je otvorilo Ministarstvo zdravlja), zatim Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović-Batut" (ul. Dr Subotića br.5, 11000 Beograd; Tel: 011 2684 566) ili institute/zavode za javno zdravlje na teritoriji boravka:

	Naziv ustanove	Adresa	Kontakt telefon
1	Gradski zavod za javno zdravlje Beograd	ul. Bulevar Despota Stefana br. 54a, 11000 Beograd	011/2078-673 (do 17 časova) 064/8503-057 (od 17 do 22 časa)
2	Institut za javno zdravlje Niš	Bulevar dr Zorana Đinđića br.50, 18000 Niš	060/4119-416
3	Institut za javno zdravlje Kragujevac	ul. Nikole Pašića br. 1, 34000 Kragujevac	065/8776-914
4	Institut za javno zdravlje Vojvodine	ul. Futoška br. 121, 21000 Novi Sad	064/8028-894 064/8028-895
5	Zavod za javno zdravlje Požarevac	ul. Jovana Šerbanovića br.14, 12000 Požarevac	064/8649-028
6	Zavod za javno zdravlje Čuprija	ul. Miodraga Novakovića br. 78, 35230 Čuprija	061/6638-692
7	Zavod za javno zdravlje "Timok", Zaječar	ul. Sremska br.13, 19000 Zaječar	063/479-649
8	Zavod za javno zdravlje Užice	ul. Marinković Veselina br. 4, 31000 Užice	064/8577-507 060/8577-519
9	Zavod za javno zdravlje Čačak	ul. Veselina Milekića br. 7, 32000 Čačak	032/310-365 064/8638-802
10	Zavod za javno zdravlje Kraljevo	ul. Slobodana Penezića br.16ž, 36000 Kraljevo	064/8855-006
11	Zavod za javno zdravlje Kruševac	ul. Vojvode Putnika br.2, 37000 Kruševac	064/8942-282

12	Zavod za javno zdravlje Leskovac	ul. Maksima Kovačevića br. 11, 16000 Leskovac	064/864-8825 064/864-8815 064/839-2405
13	Zavod za javno zdravlje Vranje	ul. Jovana Jankovića Lunge br. 1, 17500 Vranje	064/1403-289
14	Zavod za javno zdravlje Šabac	ul. Jovana Cvijića br. 1, 15000 Šabac	064/8605-211
15	Zavod za javno zdravlje Valjevo	ul. Vladike Nikolaja br.5, 14000 Valjevo	062/202-701 062/202-719 062/202-721
16	Zavod za javno zdravlje Pirot	Kej b.b, 18300 Pirot	069/3452-108
17	Zavod za javno zdravlje Novi Pazar	ul. Generala Živkovića br.1, 36300 Novi Pazar	063/1623-776
18	Zavod za javno zdravlje Subotica	ul. Zmaj Jovina br. 30, 24000 Subotica	064/1009-276
19	Zavod za zaštitu zdravlja Zrenjanin	ul. dr Emila Gavrića br. 15, 23000 Zrenjanin	069/2101102
20	Zavod za javno zdravlje Pančevo	ul. Pasterova br. 2, 26000 Pančevo	062/8869-721
21	Zavod za javno zdravlje Sombor	ul. Vojvođanska br. 47, 25000 Sombor	062/1956-866
22	Zavod za javno zdravlje Sremska Mitrovica	ul. Stari Šor br.47, 22000 Sremska Mitrovica	064/8092-911 0648092-938
23	Zavod za javno zdravlje Kikinda	ul. Kralja Petra br.70, 23000 Kikinda	062/8833841 062/8833877
24	Zavod za javno zdravlje Kosovska Mitrovica	ul. Anri Dinana bb, 38220 Kosovska Mitrovica	028/498-275 064/8252-820

Izvor: <https://www.zdravlje.gov.rs/>

PRILOG 6 – Preduzete mere

Čuvamo se od virusa SARS-CoV-2 u 2020.
Preduzeli smo propisane mere za smanjenje rizika od virusa SARS-CoV-2

PET KORAKA DO BEZBEDNIJEG ZAJEDNIČKOG RADA

- 01** Procenili smo rizik od virusa SARS-CoV-2 i rezultate podelili sa zaposlenima
- 02** Uveli smo propisane procedure čišćenja, pranja ruku i održavanje higijene radnih mesta
- 03** Uveli smo sve razumne mere da bi zaposleni mogli da rade od kuće
- 04** Uveli smo sve razumne mere da obezbedimo propisano rastojanje od 2 m na radnim mestima
- 05** Gde nije bilo moguće obezbediti propisano rastojanje učinili smo sve da smanjimo rizik od prenošenja virusa